

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD ŽIVINICE**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
GRADA ŽIVINICE
ZA PERIOD 2023.-2025. GODINA**

(SREDNJOROČNI OKVIR PRIHODA I RASHODA ZA PERIOD 2023.-2025.GODINA)

Živinice, juni 2022.godina

SADRŽAJ

Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog budžeta

Poglavlje 2. Srednjoročna fiskalna politika

- Poreski prihodi - Indirektno oporezivanje i raspodjela prihoda
- Neporeski prihodi
- Tekući transferi-donacije

Poglavlje 3. Struktura potrošnje u gradu Živinice

- Plate i naknade zaposlenih i gradskog vijeća
- Izdaci za materijal i usluge, redovno tekuće i investiciono održavanje
- Kapitalni izdaci na nivou grada Živinice
- Transferi
- Izdaci za nabavku stalnih sredstava
- Srednjoročne procjene potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji

Poglavlje 4: Budžetski prioriteti za period 2023.-2025. godina

Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog budžeta

U skladu sa članom 15. i 16. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14,13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/18, 11/19, 99/19 i 25/22) pripremljen je Dokument okvirnog budžeta za period 2023. -2025. godine, kao osnov informacija za izradu budžeta grada Živinice.

Dokument okvirnog budžeta : je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i na njemu se zasniva priprema i izrada budžeta.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži:

- osnovne fiskalne pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a na osnovu smjernica za trogodišnje planiranje rada;
- obrasce tabela prioriteta budžetskih korisnika.

Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda, što je utvrđeno u dokumentu ekonomske politike.

Dokument okvirnog budžeta artikuliše fiskalnu strategiju na nivou općina i gradova i predstavlja vezu između raspodjele budžeta i srednjoročnih prioritetnih politika.

Budžet je primarni instrument izvršne vlasti za izradu politika na nivou općina i gradova. On je sredstvo kojim se prioriteti izvršne vlasti prenose u usluge, programe i aktivnosti kao odgovor na socijalne i ekonomske potrebe građana u općini. Pošto sam godišnji budžet nije dovoljan da se njime osigura ispunjenje ciljeva u općini i gradu, uveden je proces srednjoročnog planiranja budžeta. Shodno navedenom, svi budžetski korisnici su obavezni sprovesti modernizaciju procesa planiranja i pripreme budžeta.

Srednjoročno planiranje budžeta predstavlja sistem i proces planiranja budžeta koji:

- sadrži jasno definisane rokove za pripremu budžeta i utvrđene odgovornosti;
- sadrži jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na nivou resursa koji su na raspolaganju;
- osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje resursa;
- vrši prioritizaciju pri alokaciji, odnosno raspodjeli ograničenih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritetne politike;
- poboljšava predvidivost budžetskih politika i finansiranja u srednjoročnom periodu;
- unapređuje transparentnost i odgovornost općinskih politika , programa i procesa donošenja odluka;
- osigurava razmatranje i vrši analizu finansijskih učinaka planiranih za naredne godine pri određivanju politika i donošenju odluka tokom ciklusa planiranja budžeta.

Trogodišnje planiranje postaje obaveza za sve korisnike budžetskih sredstava i izvanbudžetskih fondova (član 16. stav 4. Zakona o budžetima).

Polazni osnov za izradu dokumenta DOB-a za period 2023. – 2025. godine predstavljaju Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova i općina TK za 2022. godinu i projekcije za period 2023. - 2025. godina, broj 07/1-11-12956-3/22 od 30.05.2022. godine, dostavljene od Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona, kao i Revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2022.godinu i projekcije za period 2023.-2025.godina, broj 05-11-171/22 od 02.06.2021godine, dostavljene od JU Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.

Poglavlje 2: Srednjoročna fiskalna politika

U ovom poglavlju izložene su projekcije prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda.

Revidiranje projekcija za tekuću godinu i srednjoročne projekcije za period 2023.-2025.godina, izvršeno je u skladu sa istorijskim i pozitivnim tekućim trendom naplate u prvom kvartalu 2022. godine.

Projekcije prihoda prate pozitivne prognoze kretanja ključnih makroekonomskih parametara od strane Direkcije za ekonomsko planiranje a koje ukazuju na postepeni oporavak ekonomije i stabilizaciji epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa COVID-19.

Unatoč navedenoj stabilizaciji, ekonomija je početkom 2022. godine stavljena pred nove izazove, usljed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini, koja su se značajno reflektovala na globalne ekonomske tokove.

U cilju očuvanja fiskalne discipline, uključeni su procijenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza kao i javnih prihoda.

I PORESKI PRIHODI

Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dadžbina) uplaćuju se na Jedinostveni račun Uprave za indirektno oporezivanje.

Na osnovu srednjoročnih prognoza kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima u Federaciji BiH, po godinama, zasnovana na planu otplate vanjskog duga u periodu 2022.-2025.godina

Pojedinačne projekcije prihoda po osnovu indirektnih poreza za korisnike u Federaciji BiH za 2022.godinu urađene su u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, dok je raspodjela za period 2023. – 2025. godina urađena u skladu sa Zakonom o izmjeni Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u „Službenim novinama F BiH“, broj 17/22.

Prihodi od indirektnih poreza bazirani su na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinostvenom računu.

Revidirana projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2022.godinu i period 2023.-2025.god. za Grad Živinice

Grad Živinice	2021.g. izvršenje budžeta	Budžet za 2022.g.	2022.g. revidirana projekcije	2023.g. projekcije	2024.g. projekcije	2025.g. projekcije
717 114	304.144,00	317.920,00	312.612,00	322.332,00	331.977,00	343.342,00
717 131	841.015,00	848.071,00	932.193,00	905.596,00	935.765,00	1.013.416,00
717 141	6.700.641,00	6.803.257,00	7.478.085,00	7.264.723,00	7.506.744,00	8.131.266,00
SVEGA	7.845.800,00	7.969.248,00	8.722.890,00	8.492.651,00	8.774.486,00	9.488.024,00

Prihodi od direktnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave

Stabilan rast prihoda od poreza na dohodak, prateći pozitivna očekivanja vezana za tržište rada kao i tekuće trendove naplate, nastavlja se i u 2022. godini.

Prateći makroekonomske prognoze sa kojima su u korelaciji i u periodu 2023.-2025. godina, očekivan je nastavak rasta ovih prihoda.

Revidirana projekcija prihoda po osnovu poreza na dohodak za 2022. godinu i period 2023.-2025. godina za Grad Živinice

Grad Živinice	2021. g. izvršenje budžeta	Budžet za 2022.g.	2022.g. revidirane projekcije	2023.g. projekcija	2024.g. projekcija	2025.g. projekcija
Porez na plaću-zaostale uplate poreza-713 100	1.334	1.800	1.300	1.100	1.100	1.100
Porez na dohodak-716 100	2.997.468	3.208.652	3.230.730	3.432.213	3.654.165	3.896.289
ukupno	2.998.802	3.210.452	3.232.030	3.433.313	3.655.265	3.897.389

Projekcije vezane za porez na dohodak uključuju i poreze na plaće (zaostale uplate poreza).

Rizici po projekciji prihoda

Rizici po ostvarenje projiciranih prihoda proizilaze iz slijedećeg:

- veće usporavanje predviđenog ekonomskog rasta;
- nepredviđene promjene poreznih politika (odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni i nepredviđene promjene istih i dr.);
- povećan povrat PDV-a od predviđenog;
- makroekonomske pretpostavke;
- razvoj drugih događaja (promjena nivoa zaduženosti),
- rad porezne administracije i dr.

Projekcije prihoda su usko vezane za privredni rast. Najveći rizik po projekcije prihoda je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva privrednog rasta i drugih makroekonomskih pokazatelja.

Također, na domaćem prostoru, prateći buduća dešavanja moguće je i etapno donošenje novih mjera unutar politike, shodno razvoju situacije, koje mogu dovesti do drugačijih ishoda od trenutno postavljenih.

Shodno navedenom, ukazana je potreba krajnje opreznosti u procesu budžetskog planiranja. Svaki neplanirani događaj u 2022. godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcije prihoda.

II NEPORESKI PRIHODI

Neporeski prihodi grada uključuju :

- Prihode od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija (u okviru istih najveće učešće imaju prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, патената i autorskih prava – koncesije),
- Ostali prihodi od imovine (kamata na depozite i sl.),
- Administrativne takse,
- Komunalne takse,
- Ostale gradske naknade (naknade za dodijeljeno zemljište, naknade iz osnova prirodnih pogodnosti – položajna renta i naknade za uređenje građevinskog zemljišta – renta , komunalne naknade i drugo),
- Posebne naknade i takse (naknade za korištenje podataka, naknade za upotrebu cesta za vozila građana i pravnih lica, posebna vodoprivredna naknada za iskorištavanje voda),
- Prihodi od pružanja usluga građanima i drugim nivoima vlasti i
- Novčane kazne i ostale neporeske prihode (uključujući i vlastite prihode).

III TEKUĆI I KAPITALNI TRANSFERI – DONACIJE

Po projekciji gradskih prihoda po osnovu tekućih i kapitalnih transfera – donacija smatra se da će se u narednom periodu nastaviti ulaganja po osnovu donacija sa viših nivoa vlasti i ličnog učešća građana, za realizaciju aktivnosti investicionog ulaganja po principu M:M.

Prema projekciji prihoda po osnovu tekućih transfera-donacija, od građana po mjesnim zajednicama kao i grantova sa viših nivoa vlasti, u narednom periodu se očekuju znatna sredstva, koja će se namjenski rasporediti po budžetskim prioritetima i to najvećim dijelom u investiciona održavanja, odnosno ulaganja u infrastrukturne aktivnosti na nivou grada.

Kada su u pitanju kapitalni transferi sa kantonalnog i federalnog nivoa vlasti, u budućem periodu očekuju se, također, značajna sredstva za nastavak investicije Toplifikacija grada Živinica kao i investicije Rekonstrukcija i dogradnja vodovodnog sistema Živinice.

**PROJEKCIJE PRIHODA, PRIMITAKA I FINANSIRANJA - GRAD ŽIVINICE
ZA PERIOD 2023. - 2025. GODINA**

Ekonomski kod		Izvršenje	Plan budžeta	Projekcije za period 2023.-2025.godina		
		2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina
	I BUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C+D)	16.548.823	20.895.610	18.945.914	19.947.371	21.061.763
	A. Poreski prihodi	12.717.050	13.624.850	13.821.764	14.375.451	15.336.443
711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	8.120	9.950	8.100	8.000	8.200
712000	Doprinos za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
713000	Zaostale uplate poreza na plaće	1.334	1.800	1.100	1.100	1.100
714000	Porez na imovinu	1.862.788	2.435.000	1.885.100	1.935.100	1.940.100
	Porez na plaću (zaostale uplate poreza)					
715000	Domaći porezi na dobra i usluge	1.535	100	1.470	1.470	1.600
716000	Porez na dohodak	2.997.468	3.208.652	3.433.313	3.655.265	3.897.389
717000	Prihodi od indirektnih poreza	7.845.800	7.969.248	8.492.651	8.774.486	9.488.024
719000	Ostali porezi	5	100	30	30	30
777770	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0				
	B. Neporeski prihodi- budžetska sredstva	3.831.773	7.270.760	5.124.150	5.571.920	5.725.320
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	14.306	30.500	15.550	18.000	18.200
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	3.763.431	7.114.760	5.028.500	5.463.820	5.617.020
723000	Novčane kazne	54.036	125.500	80.100	90.100	90.100
730000	Tekući transferi	0	0	0	0	0
	C. Primici	0	0	0	0	0
	D. Finansiranje	0	0	0	0	0
	II NAMJENSKA SREDSTVA, GRANTOVI I DONACIJE	4.848.639	12.046.381	6.466.580	6.690.680	7.018.680
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	998.447	1.620.881	1.225.880	1.290.880	1.350.880
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	1.640.430	7.373.171	2.440.700	2.499.800	2.567.800
723000	Novčane kazne	0	0	0	0	0
731000	Primljeni tekući transferi od inostr.vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
732000	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	1.906.539	2.867.445	2.300.000	2.400.000	2.600.000
733000	Donacije	57.000	184.884	200.000	200.000	200.000
740000	Kapitalni transferi	246.223	0	300.000	300.000	300.000
722630	III PRIHODI PO OSNOVU VLASTITE DJELATNOSTI- VLASTITI PRIHODI	0	0	0	0	0
	IV VIŠAK PRIHODA IZ PRETHODNOG PERIODA	0	0	0	0	0
	UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I+II+III+IV)	21.397.462	32.941.991	25.412.494	26.638.051	28.080.443

Poglavlje 3. Struktura potrošnje u gradu Živinice

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima. Ova analiza predstavlja važan element u srednjoročnom planiranju budžeta i prikazuje politike koje su neophodne kako bi se izrada planova potrošnje i budžetski plafoni stavili u kontekst.

Ovo poglavlje se posebno fokusira na plate zaposlenih u organu uprave, naknade troškova zaposlenih i gradskih vijećnika, materijalne troškove, tekuće i investiciono održavanje, kapitalne izdatke, transfere, izdatke za nabavku stalnih sredstava. Na osnovu ove analize urađene su projekcije budžetske potrošnje po ekonomskim kategorijama za period 2023. – 2025. godina.

Tabelarni prikaz projekcija budžetske potrošnje, sadrži i podatke plana budžeta za 2022. godinu, kao i ostvarenje budžeta za godinu koja prethodi godišnjem planu budžeta (2021.godina)

POLITIKA RASHODA ZA GRAD ŽIVINICE

Rashodi i izdaci Budžeta Grada Živinice za period 2023.-2025.godina projeciraju se u okviru prognoziranih prihoda u iznosima: 25.412.494 KM za 2023.godinu; 26.638.051 KM za 2024.godinu i 28.080.443 KM za 2025. godinu.

U odnosu na rashode i izdatke po usvojenom Budžetu Grada za 2022.godinu u iznosu od 32.941.991 KM, ukupni rashodi i izdaci po projekciji za 2023.-2025.godinu imaju trend smanjenja, i to za 2023.godinu od 23 % ; za 2024.godinu od 19% i za 2025. godinu smanjenje od 15%.

Kao što je već navedeno u Poglavlju 2. ovog dokumenta, revidiranje projekcija prihoda od indirektnih i direktnih prihoda za 2022.godinu, izvršeno je u skladu sa istorijskim i pozitivnim tekućim trendom naplate u prvom kvartalu 2022. godine.

Značajno usporavanje naplate prihoda zabilježeno je već u prvoj polovini tekuće 2021. godine. Zbog krajnje nepredviđenosti toka i dužine trajanja same pandemije virusa COVID-19, te njenih krajnjih posljedica i reprekusija na globalnu i domaću ekonomiju, projekcije prihoda neophodno je vršiti sa krajnjom oprežnošću. Unatoč stabilizaciji navedenih epidemioloških prilika, početkom 2022. godine ekonomija je stavljena pred nove izazove, usljed složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna dešavanja u Ukrajini, koja su značajno reflektovala na globalne ekonomske tokove prvenstveno kroz nagle i visoke inflatorne skokove.

Na osnovu projiciranih navedenih prihoda u Poglavlju 2. urađeni su i rashodi budžeta za budući period.

Plate i naknade troškova zaposlenih

Očekivana potrošnja za plate i naknade troškova zaposlenih po planu Budžeta za 2022.godinu, iznosi 5.077.630 KM. Smatramo da će u narednom periodu, u kadrovskoj strukturi doći do promjena koje će ići u korist povećanja određenog broja zaposlenika sa visokom stručnom spremom.

Projekcija troškova u narednom periodu kada su u pitanju bruto plate i naknade troškova zaposlenih, zasniva se na povećanju broja zaposlenih kao i izmijenjenoj strukturi zaposlenih u organu uprave, u odnosu na period 2019.-2021.godina. Nova organizacija i sistematizacija zaposlenih je u određenoj mjeri uticala na ukupan iznos troškova plata i naknada u 2022.godini, a sve korekcije u budućem periodu vršiće se izradom plana godišnjeg budžeta. Procenat uvećanja navedenih troškova za period 2022. godina, u odnosu na izvršenje u 2021. godini iznosi oko 35%.

Projekcija troškova, odnosno potrošnje za plate i naknade troškova zaposlenih, urađena je na bazi povećanja broja zaposlenih u odnosu na 2021. godinu (148 zaposlenih) kako slijedi: 161 po planu Budžeta za 2022. godinu, 170 zaposlenih po projekciji za 2023. godinu, 175 zaposlenih za 2024. godinu i 180 zaposlenih za 2025. godinu.

Ekonomski kod		Izvršenje	Budžet Plan	Projekcije		
		2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina
611 100	Bruto plate i naknade plata	3.271.071	4.341.334	4.589.734	4.727.734	4.865.734
611 200	Naknade troškova zaposlenih	495.626	736.296	774.610	795.167	816.096
	1. Plate i naknade troškova zaposlenih	3.766.697	5.077.630	5.364.344	5.522.901	5.681.830
612 100	2. Doprinosi poslodavca	343.461	458.150	485.150	500.150	515.113
	UKUPNO 1+2	4.110.158	5.535.780	5.849.494	6.023.051	6.196.943
	Prosječan/ Planiran broj zaposlenih	148	161	170	175	180

Izdaci za materijal i usluge, redovno tekuće održavanje i investiciono održavanje

Shodno budžetskim prioritetima u narednom periodu očekuju se ulaganja u aktivnosti održavanja i rekonstrukcije grada, gradskih ulica i drugih asfaltnih površina na području grada, javne rasvjete, vodovnih i kanalizacionih sistema, objekata od javnog interesa i sl.

Ukupna gradska potrošnja (konta 613 000) na materijal, usluge, redovno tekuće i investiciono održavanje kao i na ostale vanredne usluge i rashode, planirana je budžetom grada za 2022. godinu u iznosu od cca 7.450.000,00 KM, što u znatnoj mjeri predstavlja povećanje u odnosu na potrošnju u 2021. godini.

Za budući period 2023.-2025.godina, izvršenom projekcijom, očekuje se znatno smanjenje navedenih troškova u odnosu na planirane troškove u budžetu za 2022.godinu i postepeno povećanje odnosno rast istih u navedenom periodu.

Kapitalni izdaci (na kontima 615 000)

Kapitalni izdaci (kapitalni transferi mjesnim zajednicama, neprofitnim organizacijama i javnim ustanovama) u budućem periodu, zadržani su na nivou plana budžeta za 2022.godinu. Po izvršenoj projekciji za 2023. i 2025. godinu, navedeni troškovi su znatno povećani u odnosu na njihovo izvršenje po budžetu grada za 2021. godinu.

Transferi (na kontima 614 000)

Projekcijom za budući period 2023.-2025.godina transferi imaju postepen porast u odnosu na izvršenje za 2021. godinu (porast potrošnje koji se odnosi na plate i naknade uposlenih u javnim ustanovama i javnim preduzećima).

Kod transfera prioritet se daje planiranju sredstava za implementaciju Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, Zakona o dopunskim pravima boraca – branilaca i članova njihovih porodica, Zakona o pravima demobilisanih boraca – branilaca i članova njihovih porodica, kao i Zakona o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Prioritet u transferima imaju i JU i JP čiji je osnivač i većinski vlasnik Grad Živinice, podrška radu NVO sektora, finansiranje rada sportskih klubova, njihovo omasovljavanje i uključivanje mladih u sportske aktivnosti, kao i podrška djelovanju religijskih institucija.

Kada su u pitanju namjenska sredstva za jednokratne novčane pomoći (JNP) i stambeno zbrinjavanje boračke populacije od nadležnog ministarstva TK, u budućem periodu očekuju se isplate korisnicima BIZ-a na nivou planiranih sredstava za 2022. godinu.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava (na kontima 821 000)

Shodno budžetskim prioritetima u narednom periodu, očekuju se aktivnosti i znatna ulaganja u infrastrukturu na području grada, uključujući i kandidovanje projekata vodosnabdijevanja i grijanja na višim nivoima vlasti.

Posebno mjesto a time i posebnu važnost za Grad Živinice zauzimaju potrebe građana u naseljenim mjestima i mjesnim zajednicama. Nadležne gradske službe koordiniraju u radu navedenih subjekata, planski djeluju i predviđaju projicirane troškove i ulaganja u narednom periodu, a osnov za to je uključivanje građana i njihovo lično učešće.

Očekuje se da će postepeno uvođenje programskog budžetiranja unaprijediti transparentnost u raspodjeli budžetskih sredstava i pomoći izvršnoj vlasti pri raspodjeli istih na budžetske programe koji odražavaju najviše ekonomske i socijalne prioritete grada.

Projekti Toplifikacije grada Živinica – sekundarni dio i Rekonstrukcija i dogradnja vodovodnog sistema Živinice iz namjenskih sredstava nadležnog ministarstva Vlade TK biće realizovan po prispjeću dodatnih sredstava.

Projekat Izgradnje ekološke deponije biće realizovan iz sredstava kredita EBRD-a, donacije Sida-e i drugih potencijalnih donatora.

Shodno raspoloživim sredstvima (budžetskim i namjenskim sredstvima sa viših nivoa) očekivana potrošnja izdataka za nabavku stalnih sredstava u budućem periodu 2023.-2025.g. znatno je manja u odnosu na plan budžeta za 2022.godinu ,dok je u odnosu na izvršenje istih u 2021. godini znatno povećana.

Srednjoročne procjene potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji

Na osnovu prognoze prihoda iz Poglavlja 1. i analize izložene u ovom poglavlju, pripremljena je sljedeća tabela, koja prikazuje sažete procjene potrošnje srednjoročnog budžeta po ekonomskoj klasifikaciji za period 2023. – 2025. godina.

PROJEKCIJA RASHODA, IZDATAKA I FINANSIRANJA - GRAD ŽIVINICE
ZA PERIOD 2023.- 2025.GODINA

Ekonomski kod		Izvršenje	Budžet Plan.	Projekcije		
		2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina
	Plate i naknade troškova zaposlenih	3.766.697	5.077.630	5.364.344	5.522.901	5.681.830
611100	Bruto plate i naknade plata	3.271.071	4.341.334	4.589.734	4.727.734	4.865.734
611200	Naknade troškova zaposlenih	495.626	736.296	774.610	795.167	816.096
612100	Doprinosi poslodavca	343.461	458.150	485.150	500.150	515.113
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	4.527.491	7.459.732	6.000.000	6.300.000	6.700.000
614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.988.509	6.466.429	5.000.000	5.400.000	5.700.000
615000	Kapitalni transferi	2.520.426	4.329.504	4.100.000	4.400.000	4.800.000
616000	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.833.514	8.677.246	3.800.000	3.800.000	3.900.000
822000	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
823000	Izdaci za finansiranje	0	318.300	450.000	495.000	533.500
	Ostalo-ostali doprinosi i budžetska rezerva	174.333	155.000	213.000	220.000	250.000
	UKUPNO	18.154.431	32.941.991	25.412.494	26.638.051	28.080.443

Poglavlje 4: Budžetski prioriteti za period 2023.-2025. godina

Budžet je glavni instrument za određivanje politike izvršne vlasti. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi prevode u usluge, programe i aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjavanju socijalnih i ekonomskih potreba građana.

Grad Živinice se suočava sa problemom da su raspoloživi resursi većinom niži od zahtjeva za sredstvima za realizaciju programa i usluga koje budžetski korisnici očekuju. Suočena sa prioritetima i zahtjevima budžetskih korisnika koji nadilaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je izvršne vlasti Grada da donese odluke o tome koje su prioritetne.

U ovom poglavlju su sadržane preporuke o srednjoročnim budžetskim prioritetima. Obzirom da se radi o preporukama zasnovanim na analizi raspoloživih podataka, donošenje konačnih odluka je odgovornost Gradonačelnika i Gradskog vijeća.

Strategija integrisanog razvoja Grada Živinice od 2017. do 2026. godine predstavlja ključni strateško-planski dokument kojim se usmjerava razvoj ove lokalne zajednice u tri najvažnija aspekta: ekonomskom, društvenom i aspektu okoliša. Ona je sistemski instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem i predstavlja objedinjeni, finalni rezultat faze planiranja s jedne strane, i glavno polazište za fazu implementacije s druge strane. U njoj se definišu strateški fokusi i ciljevi razvoja za narednih 10 godina, te određuju ciljevi i planiraju projekti i mjere za njihovo ostvarivanje u tri ključna sektora:

- ekonomskom razvoju,
- društvenom razvoju i
- zaštiti okoliša.

Elementi sektorskog plana ekonomskog razvoja usklađeni su sa principima zaštite životne sredine i svakako će imati utjecaj i na društveni razvoj Grada. Jačanjem poduzetničke infrastrukture se istovremeno unapređuje i društvena infrastruktura lokalne zajednice, a jačanjem kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača i jačanjem sektora turizma se očekuje podizanje životnog standarda značajnog dijela stanovništva što će imati pozitivan efekat i na društveni razvoj Grada.

Strateške intervencije definisane u sektoru društvenog razvoja Grada se prvenstveno odnose na uravnotežen razvoj društvene i komunalne infrastrukture u urbanim i ruralnim dijelovima grada, te unapređenje položaja socijalno osjetljivih kategorija. Unapređenje komunalne infrastrukture (unapređenje javne rasvjete, rekonstrukcija putne mreže i sl.) pogoduje jačanju poslovne atraktivnosti ali i zaštiti životne sredine. Nadalje, uspostavljanje efikasnije lokalne uprave i namicanje sredstava iz eksternih izvora namijenjenog za strateške intervencije imaju podjednak uticaj na implementaciju sva tri sektorska razvojna plana.

Sektor zaštite okoliša predviđa strateške intervencije čija realizacija ima pozitivan utjecaj na kvalitet života svih građana, posebno u aspektu zdravstvene zaštite, ali i na stanje komunalne infrastrukture. Osnovni projekti u sektoru zaštite okoliša jesu toplifikacija urbanog područja, te izgradnja deponije čvrstog otpada, kao i uređenje vodotokova što će doprinijeti investicionoj atraktivnosti, ali i stvoriti ambijenta ugodnijeg življenja za građane Živinica.

Plan lokalnog ekonomskog razvoja

Osnova za izradu Plana lokalnog ekonomskog razvoja korištene su revidirana SWOT analiza ekonomskog razvoja Grada Živinice kao i druge relevantne informacije sadržane u socio-ekonomskoj analizi i stavovi operativnog radnog tima Grada Živinice.

Definisani ključni fokusi ekonomskog razvoja Grada Živinice za naredni period su:

- Modernizacija poslovnih zona kako bi privukle domaće i strane investitore,
- Razvoj poljoprivrede kroz modernizaciju procesa, uspostavljanje otkupnih stanica i orijentiranost ka izvozu,
- Razvoj uslužnih djelatnosti kao i preduzeća nove ekonomije

Za realizaciju plana ekonomskog razvoja Grada Živinice definisano je 20 projekata i mjera grupisanih u 3 programa:

- Program jačanje poslovnih zona i unapređenje poduzetničke infrastrukture,
- Program jačanje sektora nove ekonomije,
- Program jačanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora.

Plan društvenog razvoja

Osnova za izradu Plana društvenog razvoja korištene su revidirana SWOT analiza društvenog razvoja Grada Živinice kao i druge relevantne informacije sadržane u socio-ekonomskoj analizi i stavovi operativnog radnog tima Grada Živinice.

Definisani ključni fokusi društvenog razvoja Grada Živinice za naredni period su:

- Uravnotežen razvoj urbanih i ruralnih naselja Grada Živinice kroz modernizaciju postojeće i izgradnju nedostajeće komunalne infrastrukture,
- Unaprijeđenje kvaliteta života lokalnog stanovništva kroz poboljšanje usluga iz oblasti zdravstva, obrazovanja, sporta i kulture,
- Jačanje položaja socijalno-ugroženih kategorija stanovništva kroz jačanje kapaciteta lokalne uprave za brigu o istim,
- Unapređenje efikasnosti lokalne uprave u cilju kvalitetnijeg zastupanja lokalnih interesa prema višim nivoima vlasti, te privlačenje eksternih izvora finansiranja za razvojne prioritete.

Za realizaciju plana društvenog razvoja Grada Živinice definisano je 56 projekata i mjera grupisanih u 7 programa:

- Program unapređenje komunalne infrastrukture,
- Program modernizacija objekata društvene infrastrukture,
- Program unapređenja usluga zdravstvenih ustanova,
- Program rekonstrukcija i modernizacija obrazovnih i odgojnih institucija,
- Program jačanje sportskih kapaciteta na području Grada,
- Program jačanje položaja socijalno ugroženih kategorija,
- Program jačanje kapaciteta lokalne uprave.

Plan zaštite životne sredine

Osnova za izradu Plana zaštite životne sredine korištene su revidirana SWOT analiza Grada Živinice kao i druge relevantne informacije sadržane u socio-ekonomskoj analizi i stavovi operativnog radnog tima Grada Živinice.

Definisani ključni fokusi zaštite životne sredine Grada Živinice za naredni period su:

- Poboljšanje kvalitete zraka na području Grada,
- Unapređenje sistema upravljanja otpadom,
- Smanjenje rizika od poplava i klizišta.

Za realizaciju plana zaštite okoliša Grada Živinice definisano je 38 projekata i mjera grupisanih u 8 programa:

- Program jačanje kapaciteta za prevenciju poplava i klizišta,
- Program jačanje kapaciteta za sanaciju posljedica poplava i klizišta,
- Program unaprijeđenje kvaliteta zemljišta,
- Program unaprijeđenje kvaliteta vode,
- Program unaprijeđenje upravljanja otpadom,
- Program unaprijeđenje kvaliteta zraka,
- Program unapređenje energetske efikasnosti javnih institucija,
- Program unapređenje energetske efikasnosti u objektima osnovnih škola.

BUDŽETSKI PRIORITETI KOD TEKUĆIH ULAGANJA

Stvaranje kvalitetnijih uslova za redovan rad organa uprave, odnosno kontinuirano poboljšanje u organizaciji i funkcionisanju gradske uprave uvođenjem ISO Standarda, nameće se kao imperativ u narednom trogodišnjem periodu.

Kontinuirano će se raditi na racionalizaciji i efikasnosti rada gradske uprave i njenom materijalnom, tehničkom i kadrovskom jačanju, kao i na provođenju stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika u saradnji sa Agencijom za državnu službu FBiH i drugim institucijama.

Bruto plate i druge naknade koje nemaju karakter plate, troškovi za redovan rad organa uprave (kancelarijski materijal, štamparske usluge, gorivo, mazivo, servisiranje i održavanje opreme i ostalo), kao i opremanje sa neophodnom informatičkom opremom i vozilima imaju prioritetno mjesto u budžetskoj projekciji za naredni period, s tim da se troškovi za njihovo finansiranje pokušaju zadržati na postojećem nivou, ili sa što manjim povećanjima.

Nastaviti će se aktivnosti na unapređenju saradnje sa višim nivoima vlasti, te drugim institucijama.

Kao posebni budžetski prioriteti čija se realizacija očekuje u narednom periodu izdvajamo:

- okončanje realizacije regulacionog plana „Riba“,
- rješavanje svih imovinsko-pravnih odnosa vezane za infrastrukturu,
- potpuna realizaciju regulacionog plana „Novi grad II i III“ i regulacionog plana „Ciljuge 2“ sa aspekta prodaje zemljišta i ubiranja prihoda po osnovu rente,
- legalizacija bespravno izgrađenih objekata (u skladu sa kantonalnim zakonom),
- naplata komunalne naknade i dugovanja,
- podizanje poduzetničke svijesti i unapređenje poslovnog ambijenta,
- realizacija projekata zapošljavanja i samozapošljavanja,
- razvoj poljoprivrede i unapređenje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača,
- pomoć u rješavanju stambenog pitanja najugroženijih boračkih kategorija i pomoć socijalno najugroženijim boračkim kategorijama.

Budžetski prioriteti koji su investiciona ulaganja su:

- toplifikacija grada,
- izgradnja i rekonstrukcija lokalnih puteva i mostova,
- rekonstrukcija i dogradnja vodovodnog sistema Živinice,
- izgradnja regionalne deponije,
- uređenje poslovnih zona,
- uspostava Naučno-tehnološkog parka,
- infrastrukturne aktivnosti u urbanim i ruralnim mjesnim zajednicama,
- uređenje vodotoka Spreča, Oskova i Gostelja,
- rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže u gradu,
- uređenje turističkih destinacija,
- rekonstrukcija i dogradnja sabirne saobraćajnice u gradu sa priključcima na M-18,
- zatvaranje kolektivnih centara i izgradnja objekata „socijalnog“ stanovanja,
- opremanje vatrogasne jedinice Živinice,
- ulaganja u terene i objekte za sportsko – rekreativne aktivnosti.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD ŽIVINICE**

**Gradonačelnik
Broj: 01/2-04-89-1151/22
Živinice, 20.06.2022.godine**

**Gradonačelnik
doc.dr.sc. Samir Kamenjaković**